

НА СУД

говуванню пацієнтів-ліквідаторів. Проте там не було і згадки про виїзд саме на роботу в Зону. На це не звернула уваги і завідувача відділом екології та соціального захисту населення міськкадміністрації Гусева, чи то перейнявшись довірою до своєї колеги, чи то з інших міркувань. Але порядку оформлення, як цього вимагала 501 постанова КМ України, дотримано не було, і заповітне посвідчення категорії 2А 8 жовтня 1992 року вже зігрівало душу цієї настирливої жінки. А оскільки за час роботи в міськкадміністрації вона отримала таким чином додатково ще 5 462 972 крб. всляких там компенсацій – душі ставало ще тепліше. Проте, як виявилось не настільки.

Бо вже 5 лютого 1993 року Четверткова А. Є., керуючись все тими ж меркантильними почуттями, звернувшись до Шевченківського райсоцзабезу із заявою про призначення їй пенсії відповідно до списку № 1, але не як лікарю-радіологу (віку зазначеного не досягла – **М.3.**), а як учаснику ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Для

цього подала вже "готові" документи – посвідчення ліквідатора 2А і підроблену довідку від імені Київського обласного управління охорони здоров'я № 1136 від 17 вересня 1992 р. про її роботу в Чорнобилі з 28 квітня по 1 травня 1986 року, а також низку "необхідних" дійсних документів – копії диплома, трудової книжки тощо. Знову ж таки вмילו, талановито створюючи ймовірність роботи в Чорнобилі, використовуючи своє службове становище ("дружина цезаря поза підозрою". – **М.3.**), і водночас особи, яка неухильно дотримується законності стосовно інших громадян, була впевнена, що її "досє" не стане перевіряти ніхто.

Та не зайве ще раз нагадати, і про це вона потім буде заявляти всюди, що в системі оформлення, видачі і перевірки чорнобильських посвідчень існував саме той прядок, який дозволяв одним, не причетним до справи порятунку людства від атомного нещастя, ставати почесними і титулованими пільговиками, а справжнім ліквідаторам, потерпілим – безправними постраждалими і поневірятимися коридорами чиновницької бездушності. Аліні Євгенівні і тут пощастило: не досягши пільгового вікового цензу в 45 років, з лютого по травень 1993 року

Мабуть головне, що винесла із цієї історії героїня нашої розповіді, - це те, що дорожче людині коштує її дурість, адже саме за неї доводиться розплачуватися найдорожчим – висловлюючись мовою одного із персонажів детектива "Місце зустрічі змінити не можна". Бо саме дурість, безмірна жадібність призводить до цілковитого краху. Для повного щастя, як-то кажуть, мала Аліна Євгенівна все. Як у тій казці про золоту рибку – всі забаганки, бажання здійснювалися, усе пливло, як і хотілось. Золоту рибку Аліна Євгенівна зловила серед благ пільгового чорнобильського законодавства.

Щоб не заводити читача у лабіринти довгого заспіву цієї казки на новий лад, почнемо, так би мовити, від початку і опишемо події реальні.

ЧОРНОБИЛЬСЬКІВ

Коли сталася аварія в Чорнобилі, Аліна Євгенівна Четверткова була завідувачою відділом радіоізотопної діагностики в київському 408-му госпіталі, проводила діагностичне обстеження хворих ліквідаторів. З 1989 по 1992 рік працювала в київському обласному відділі охорони здоров'я.

Напевне, саме тоді, коли ще в союзній державі було прийнято 325 постанову "Про заходи щодо поліпшення медичного обслуговування та соціального забезпечення осіб, які брали участь у роботах з ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС", а разом гарантовані цій категорії осіб пільги та компенсації, Аліні Євгенівні захотілось також поласувати цим пирогом. Побачивши, що у цій справі, як у нас ведеться, немає належного порядку, і що, як вона сама згодом скаже, ліквідаторами і постраждалими ставали всі, кому не ліньки, - пані Четверткова і собі не відмовила в цьому. Тим більше що й можливості в неї були неабиякі. Згідно з Положенням "Про порядок видачі посвідчень..." на підтвердження участі працюючих на згаданих роботах вимагалось подати посвідчення про відрядження, військовий квиток, трудову

книжку, табель обліку робочого часу, довідку про право на підвищену оплату праці у відповідних зонах небезпеки з обов'язковим зазначенням дати участі в цих роботах. Оформлення і видача посвідчень передбачалась за місцем роботи працівника в даний час.

Скориставшись недбалістю відповідних чиновників, Четверткова підготувала фальшиві документи і подала їх у Київський облздороввідділ: перелустку на в'їзд у 30-кілометрову зону, оформлену на її ім'я, та посвідчення про відрядження в Чорнобиль 28 квітня – 1 травня 1986 року. На основі цих довідок була внесена у списки працівників облздороввідділу, які брали участь в ліквідації наслідків аварії, і після розгляду в Міністерстві охорони здоров'я УРСР були затверджені, як ліквідатори, 15 лютого 1991 року Четверткова отримує посвідчення союзнного зразка серії А № 442360. За місцем роботи, згідно з набутим статусом, Аліна Євгенівна почала отримувати належні їй компенсації, доплати. За час роботи в обласному відділі охорони здоров'я нею вкрадено 33 735 крб.

Україна стала незалежною, життя вносило свої зміни, і Аліна Євгенівна намагалась не відставати, не зраджуючи обраній

темі. В серпні 1992 року вона стає завідувачою сектором захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС Київської держміськкадміністрації. Розпорядженням представника Президента України в м. Києві від 11 вересня 1992 року організація видачі посвідчень і заміна посвідчень союзнного зразка на український покладалась саме на департамент медицини і соціального захисту населення. Ну, хіба не фортунить людині? Відразу ж було створено комісію, яка мала відповідати за видачу посвідчень, перевірку документів громадян, що надходили із міських районних адміністрацій. Як завідувача сектором (а згодом, після реорганізації, - завідувача сектором пільг і компенсацій управління захисту населення від наслідків аварії) пані Четверткова і тут грала, як-то кажуть, не останню скрипку.

Не гаючи часу і не переобтяжуючи себе моральними принципами на зразок "спершу думай про інших, а потім про себе", Четверткова пише заяву на ім'я представника Президента України в Подільському районі м. Києва для видачі їй посвідчення українського зразка 2А, додаючи витяг із наказу № 270 від 1 серпня 1986 року про виплату 25% надбавки до посадового окладу за фактично відпрацьований час по обслу-

Однак кримінальну справу все-таки згодом порушено, з резонансним судовим процесом. Своєрідність полягала не тільки в тому, що цій жінці вдалося так майстерно побудувати піраміду підтверджень, як-то кажуть, на піску: хтось випадково дав їй бланк відрядження, який вона оформила зовсім заднім числом, через декілька років, "випадково" збереглася перепустка в Зону, хтось, не задумуючись, чи буде це мати правові наслідки, підписав, написав чи посвідчив те, що просила Четверткова. Зовсім за випадковим збігом обставин колишній чоловік і колишній військовослужбовець Четвертков І. О., обминувши відповідний відділ Мінської райдержадміністрації, подає документи відразу до відділу визначення статусу відпрацьованих міської адміністрації, де працює Четверткова, до того ж, і курирує Мінський відділ. Дивно, бо так само отримує спочатку статус ліквідатора, не виїжджаючи із Києва, а згодом аналогічно, "відшукавши причинний зв'язок із захворюванням", МСЕК теж підтвердила факт втрати працездатності на 80% і визнала інвалідом категорії 2А.

Статус потерпілої отримала і донька Четверткової.

Згідно з вироком Київського міського суду, за розкрадання державних коштів в особливо великих розмірах (ст. 86-1 із застосуванням ст. 44, КК України, ст. 194, ч. 1, ст. 172, ст. 87), Четверткову А. Є. засуджено до п'яти років позбавлення волі з конфіскацією майна у виправно-трудовій колонії загального режиму та штрафу у розмірі 60 мінімальних заробітних плат в доход держави (900 гривень). Задовольнити цивільний позов і стягнути з неї в доход держави 14.774 гривні. Четверткова І. О. – аналогічно: до чотирьох років позбавлення волі з конфіскацією майна, і штрафу в 900 гривень.

Народною мудрістю дивно передбачено такий фінал для людей нечесних і зажерливих: не хапай більше, ніж можеш донести, бо надірвешся.

Марія ЗОГОРУЙКО.

Знімки з фотоархіву «ВЧ».

вона отримувала пенсію. Якщо вірити бухгалтерії, то виражену в грошовому еквіваленті, як 80 043 крб.

Енергійна і ділова, пані Четверткова на цьому не вгамувалась. Віддаючись сповна роботі на благо держави та в ім'я справедливості, не рахуючись із власними здоров'ям та часом, сумлінно виконувала обов'язки позаштатного експерта Київської регіональної міжвідомчої експертної ради по встановленню причинного зв'язку захворювань із роботами з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Не зупиняючись на досягнутому, вже надто зваблювали пільги і компенсації, вагоміші від попередніх, пані-ліквідаторка подає свої документи ще і до цієї ж ради. Маючи вплив на членів ради, спокусниці ввела їх в оману (а може, ще в щось). Маючи на руках висновок про причинний зв'язок всіх її недуг саме з участю в ліквідації аварії, подає зібрані документи до Київської області радіологічної медико-соціальної експертної комісії – МСЕК (хоча сама жителька міста), і вже 8 квітня 1993 року цією ж комісією їй встановлено другу групу інвалідності з профзахворювання з втратою працездатності на 80%. Ці результати, напевно, ошелешили (чи то запаморочили) бідну жінку так, що вже через два дні в такому горі вона рине на завоювання нової "висоти" – подає заяву в Подільську райдержадміністрацію з проханням видати їй посвідчення потерпілої від Чорнобильської катастрофи категорії 1А. Не бажаючи перевтомлювати читачів описами чергових етапів досягнень і успіхів нашої героїні, скажу, що і цього разу через чиєсь халатне і байдуже ставлення до виконання службових обов'язків, через чийсь службову залежність від самої Четверткової чи бюрократично-корумповану солідарність вона вже 12 квітня 1993 року (День космонавтики! – М.З.) мала посвідчення 1А № 016700.

Здавалось би, досягнуто космічного апогею. Підтасувавши, а деякі – сфабрикувавши, Четверткова подає документи від імені управління охорони здоров'я Київської обласної адміністрації до Подільського райсоцзабезу з проханням перерахувати пенсію. Сума незаконно отриманих коштів за цей час становить 8035350 крб. Написала заяву на отримання (проте не встигла) належного їй, як інваліду, безкоштовного автомобіля, а до його отримання – виплати грошової компенсації на транспортне обслуговування. Разом з транспортними затратами та на утримання легкового автомобіля за період з червня 1994 року по квітень 1996 року це складає суму 123382573 крб. Варто ще нагадати, що з травня 1991 року по січень 1996 року, як чорнобильець, звільнялась від

сплати податків за місцем роботи та комунальної плати в повному обсязі за місцем проживання. Завдані збитки цим державі – 2 729 крб. та колективним інтересам – 5 578 142 крб. (всі названі суми – в грошових одиницях колишнього СРСР).

Невідомо, яких ще "висот" досягнула б Аліна Євгенівна, якби не ота сама людська дурість. Впевнена, що саме її проклинає тепер. Бо не сиділа б вона із розбитими ногами біля моря, чи то ба, - в тюремній камері. Засліплена жадібністю, окрилена своїми "досягненнями", майстерно, талановито плануючи і виконуючи свої задуми не гірше, аніж сам великий комбінатор, Четверткова не прорахувала лише один момент: у щасливих везіннях завжди плачевний фінал.

На початку 1996 року, а саме 1.02.1996 року, Київською міськкадістрацією було оголошено конкурс на заміщення вакантної посади начальника управління в справах захисту населення від наслідків аварії

на ЧАЕС. В конкурс взяли участь шість претендентів. За результатами конкурсу 16.03.1996 р. комісія визнала переможцем Четверткову А. Є. (!?)

Ось тут все і почалось! Конкуренція – рушійна сила, чи руйнівна? Бо насамперед в чому звинуватили чи запідозрили її претенденти, то це, чи здатна Аліна Євгенівна, інвалід з втратою 80% здоров'я, взяти на

себе такий тягар керівної посади, та ще й в такому неспокійному управлінні. Але не така Аліна Євгенівна, щоб відступати перед якимись "формальностями". Та й бачила перед собою живий приклад, коли такі ж ліквідатори, з 20% -им залишком працездатності, сповна віддавали себе громадсько-політичній діяльності, сподвижницькій роботі у Верховній Раді, Уряді, тощо. Спокуса була настільки великою, і настільки впевнена була Четверткова в собі, що ринула в бій за заповітне місце під девізом лозунгом "Я найкраща", аж до Подільського райсуду столиці дійшла із позовною заявою про порушення КМДА стосовно неї вимог закону України "Про основи соціального захисту інвалідів УРСР", вимагаючи зобов'язати адміністрацію укласти з нею трудову угоду.

- А якщо інвалідність перешкоджає, то я можу від неї відмовитись! – і через два дні, 19.03.96 р., приносить Аліна Євгенівна акт міської спец. МСЕК, згідно з яким, втрата працездатності визначалась 25%. Цей диво-феномен зцілення пояснила дуже легко: "За останні півтора року я мала можливість оздоровлення та реабілітації, внаслідок чого стан здоров'я значно поліпшився". Дивно, але члени такої серйозної комісії легко повірили в ці пояснення Четверткової – факт одужання без стаціонарних підтверджень, як і в ті, попередні – про різке "погіршення" через причинний зв'язок.

Прокуратурою міста Києва було проведено перевірку щодо порушень вимог чинного законодавства при наданні гр. Четверткової А. Є. статусу ліквідатора наслідків аварії на ЧАЕС, і встановлено, що при цьому допущено недотримання вимог Порядку видачі. Однак "обставин щодо фальсифікації і подробиць Четвертковою печаток, штампів та підписів посадових осіб з метою протиправного отримання статусу свого підтвердження в ході перевірки не знайшли. Беручи до уваги

відсутність достатніх доказів, які б стверджували факт перебування Четверткової в квітні-травні 1986 року в м. Чорнобилі, прокуратура м. Києва 24.06.1996 р. відмовила в порушенні стосовно Четверткової кримінальної справи". Ось таке своєрідне дотримання презумпції невинності: якщо немає фактів, які підтверджують факт перебування, то це можна трактувати як перебування.